

Mei 1940: postkantoor leeggeroofd

In het boek "Gevolgen van oorlog en bevrijding voor het Nederlands postverkeer 1940 en 1944-45", dat begin dit jaar verschenen is, staat een verhaal over het postkantoor aan de Van Schevichavenstraat. Uit dat postkantoor is in de meidagen van 1940, kort na de Duitse inval, vrijwel al het aanwezige geld weggeroofd. En in een postkantoor was destijds nogal wat geld aanwezig!

Kort na de gebeurtenis heeft de toenmalige directeur van het postkantoor een verslag gemaakt voor de hoofddirectie van de PTT. We citeren het belangrijkste gedeelte van zijn verslag:

Op 10 mei waren Duitse troepen reeds vóór 4 uur de stad Nijmegen binngetrokken. Toen de Directeur om ± 4.15 op het kantoor kwam, zag hij vóór het kantoor een Duitse gevechtswagen staan en binnen het kantoor trof hij 2 Duitse militairen aan, die het aanwezige personeel hadden gelast het kantoor te ontruimen. Er werd geen gelegenheid gegeven de aangetekende stukken en ontvangen subsidiezendingen behoorlijk in de kluis op te bergen.

Wel werd vergunning gegeven de ingeladen post uit de voor de deur staande auto weer te lossen en de zakken in het kantoor te brengen. Onder militair toezicht werden alle lokalen nagezien of er nog personeel aanwezig was. Op de telefoonafdeling werd een beambte van de firma Siemens aangetroffen, die in het bezit was van een toegangsbewijs. Alle deuren werden geslo-

ten en de sleutels werden door een Duits militair meegenomen. Om halfvijf 's morgens stond de Directeur met zijn personeel op straat. Het kantoor werd door Duitse militairen bewaakt. Later op de dag werd nog gelegenheid gegeven de gelden bestemd voor de uitbetaling van traktementen uit het kantoor te halen. Onder toezicht van een luitenant werd de trommel met de gelden uit de kooi, waar de aangetekende stukken en subsidiezendingen lagen, weggehaald. Daar de kooi op slot was, moest een ambtenaar zich door een loket toegang tot de kooi verschaffen.

Herhaaldelijk werd getracht om toestemming tot heropenen van het kantoor te verkrijgen. Dagelijks kwamen ambtenaren en beambten zien of die toestemming was ontvangen, doch het kantoor bleef gesloten en bewaakt tot een hulpbesteller op 15 mei merkte, dat de wacht verdwenen was en het kantoor door de ingang van de telefooncentrale kon worden betreden.

De inmiddels gewaarschuwde Directeur vroeg de Ortskommandant vergunning om toegang tot het kantoor en in bijzijn van een Duitse marechaussee en enkele militairen werd geconstateerd, dat zich in de kooi enige geopende zakken met geld bevonden en enige aangetekende briefpakjes, welke van hun inhoud waren beroofd. Alle waarden werden in de kluis geborgen en een wacht van 2 beambten voor het kantoor geplaatst. Op 17 mei werd getracht vast te stellen, wat er ontoreemd was. In totaal moest er, volgens opgave van

verschillende kantoren, die geldzendingen hadden overgemaakt, aanwezig zijn f. 94.428,77½. Hiervan werd gevonden een bedrag van f. 5.877,31 aan papier, zilver en centen.

Later kwam nog een subsidie-zending van het kantoor Grave, groot f 2.000,-, achter een stapel blanco kennisgevingen te voorschijn, zodat in totaal een bedrag van f 86.551,46½ ontbrak, benevens een aangetekend briefpakje. Een uitgebreid onderzoek is ingesteld, doch er kon slechts worden verondersteld, dat de ontvreemding tussen 10 en 15 mei tijdens de afwezigheid van ons personeel moet hebben plaats gevonden.

Aldus de directeur van het postkantoor, die zijn personeel vrijpleitte, en verder in het midden liet of de daders gezocht moesten worden onder Duitse militairen of Nederlandse boeven...

J. Spijkerman

S. Drukker: Gevolgen van oorlog en bevrijding voor het Nederlands postverkeer 1940 en 1944 - 1945. Posthistorische Studies nummer 26, uitgegeven door de Nederlandse Vereniging van Poststukken- en Postzegelverzamelaars, 2011, 304 p. ISBN 978-90-71-650-26-0

